

Riia

tähelepanuväärsemad kohad

Riia Turismiinfokeskus

Rātslaukums 6
Tel. + 371 67037900

Lahtiolekuaeg
10:00 – 18:00

travel@riga.lv

Riia investeerimis- ja turismiagentuur

www.LiveRiga.com

Foto:
Nimetatud objektilt, LIAA turismiosakonna ja
Riia investeerimis- ja turismiagentuuri arhiividest

3/2023

01 — Riia loss

📍 Pils iela 1/3

1201. aastal asutati Daugava jõe kaldale uus linn – Riia. Veidi üle saja aasta hiljem alustas Liivi ordu sellesse kohta oma residentsi ehitamist. Linnus on sajandite jooksul üle elanud erinevaid valitsejaid ja mitmeid sõdu, seda on ka mitmeid kordi laastatud, aga alati taas üles ehitatud. Alates 1922. aastast on Riia loss olnud Läti presidendi residents, välja arvatud 50-aastasel Nõukogude võimu perioodil, mil nendes ruumides tegutses Pioneeriloss. Praegu käib lossi hoolikas renoveerimine, et taastada hoone endine hiilgus. Lossi Pühavaimu tornis lehvib alati Läti Vabariigi lipp ja ka Läti presidendi lipp, kui president on Lätis.

02 — Kolm Venda

📍 Mazā Pils
iela 17, 19, 21

Elumajakompleksi Kolm Venda nimi tekkis sarnaselt Tallinna vanalinnas asuvalle laahoonetekompleksile Kolm Õde. Tegemist on Riia vanima elamukompleksiga. Kõik hooned on ehitatud erineval sajandil, neist vanim, gooti niššide ja astmetega "vanem vend" on ehitatud 1490. aasta paiku. Praegu asub hoonetes Arhitektuurimuuseum, mida külastades saab heita pilgu muuseumi näitusesaali.

03 — Toomväljak

Toomväljak loodi küllaltki tiheda hoonestusega vanalinna 1930. aastatel, mil lammutati mitu vana hoonete kvartalit. Väljaku serval kõrgub muljetavaldav Toomkirik, mida hakati ehitama 1211. aasta paiku. Oma lõpliku välimuse omandas Toomkirik sajandite jooksul, ühendades endas romaani, gooti, baroki ja juugendstiili tunnused. Kirik on tähelepanuväärne oma 1884. aastal ehitatud oreli poolest. See on näide hilisromantilise perioodi orelihituse tippsaavutustest, millele on Euroopas samaväärset raske leida. Suurejoonelisel muusikariistal on neli manuaali ehk klaviatuuri, 124 registrit ning 6718 erinevas mõõdus puit- ja metallvilet. Toomkirikus annavad regulaarselt kontserte maailmatasemel muusikud.

04 — Kunstimuuseum Riia Børs

📍 Doma laukums 6

Kunstimuuseum Riia Børs on üks linna menukamaid muuseume, sellel on eriline aura, mille loob luksusliku, ajaloolise interjööri ja kvaliteetsete klassikaliste kunstiteoste harmoonia. Muuseumihoone ehitati 19. sajandi keskel, jäljendades rikkust ja külluslikkust sümboliseeriva Veneetsia renessansi palazzo arhitektuurseid vorme. Muuseumis on kuus püsinäitust: Antiikkunsti kabinet, Egiptuse kabinet, Euroopa ja Aasia kunsti galeriid, Höbedakabinet, Nikolai Roerichi maalide galerii. Praegu korraldatakse muuseumis regulaarselt rahvusvahelisi näituseprojekte ning kultuuri- ja kunstiüritusi, sealhulgas haridusprogramme ja loomingulisi töötubasid.

05 — Riia Ajaloo- ja laevandusmuuseum

📍 Palasta iela 4

Muuseum, mille algusaeg ulatub aastasse 1773, on Läti vanim avalik muuseum ja üks vanimaid Euroopas. Muuseum on osa olulisest 13.–20. sajandil ehitatud Riia Toomkiriku hooneteansamblist, mis koosneb kirikust, gooti ristikäigust ja muuseumist, mille uhkuseks on 18. sajandist pärinev klassitsistlikus stiilis Sammassaal, mis on ehitatud kunagise kloostrihoonde asemele. Muuseumi 16 saali ekspositsioonides saab igaüks tutvuda Riia linna enam kui 800-aastase looga ning heita pilgu laevanduse ajaloole ja traditsioonidele.

06 — Püssirohutorn

📍 Smilšu iela 20

Torni ajalugu ulatub 1330. aastasse, see on kunagisest Riia kaitsemüüri 28 tornist ainus eraldiseisev torn. Algselt nimetati seda Liivatorniks, tõenäoliselt tänu torni vastas asuvatele liivamägedele. Oma praeguse nime sai torn 16. sajandil, mil seal hoiti arvatavalt püssirohtu, või hoopis talumatust pulbrisuitsust, kuna olevat lastud kõigist 11 kahurist korraga. 1919. aastast asub tornis Läti sõjamuuseum ning 1937. aastal ehitati sellele lisahoone, kus paikneb praegu suurem osa ekspositsioonidest.

07 — Vabadussammas

18. novembril 1935. aastal avatud vabadussammas on Läti iseseisvuse, vabaduse ja rahvusliku ühtsuse sümbol. Ausammas püstitati täielikult rahva annetatud vahenditega. Esimese vabariigi aegne Läti rahva toetus oli hämmastav, kokku annetatud umbes 3 miljonit latti. Ausammas on püstitatud Läti vabadusvõitluses langenud sõduritele ning see koosneb kolmeteistkümnest skulptuuri- ja bareljeefigrupist, millel on kujutatud Läti ajaloo- ja kultuurisümboleid.

08 — Liivi väljak

Liivi väljak rajati pärast Teist maailmasõda, see on 8 tänava ristumiskoht, mida ümbritseb säilinud huvitav 18. sajandi elumajadekompleks. Väljaku kõrval asub 19. sajandi teisel poolel luksuslikus Tudori stiilis ehitatud Suurgild (kaupmeeste vennaskond) ja Väikegild (käsitööliste vennaskond) ning vanim väljaspool Venemaad asuv vene draamateater – Mihhail Tšehhovi Riia Vene teater. Väljaku keskele on lainelise muustrina loodud lillepeenrad ja laotud kivisillutis, mis sümboliseerib siin kuni 18. sajandini voolanud Rīdzene jõge. Riia linna nimi pärineb Rīdzene jõe nimest. Kalēju tänava äärne hooneosa rajati endise Riia kaitsemüüri äärde, mis kaotas oma tähenduse 17. sajandil.

09 — Raeväljak

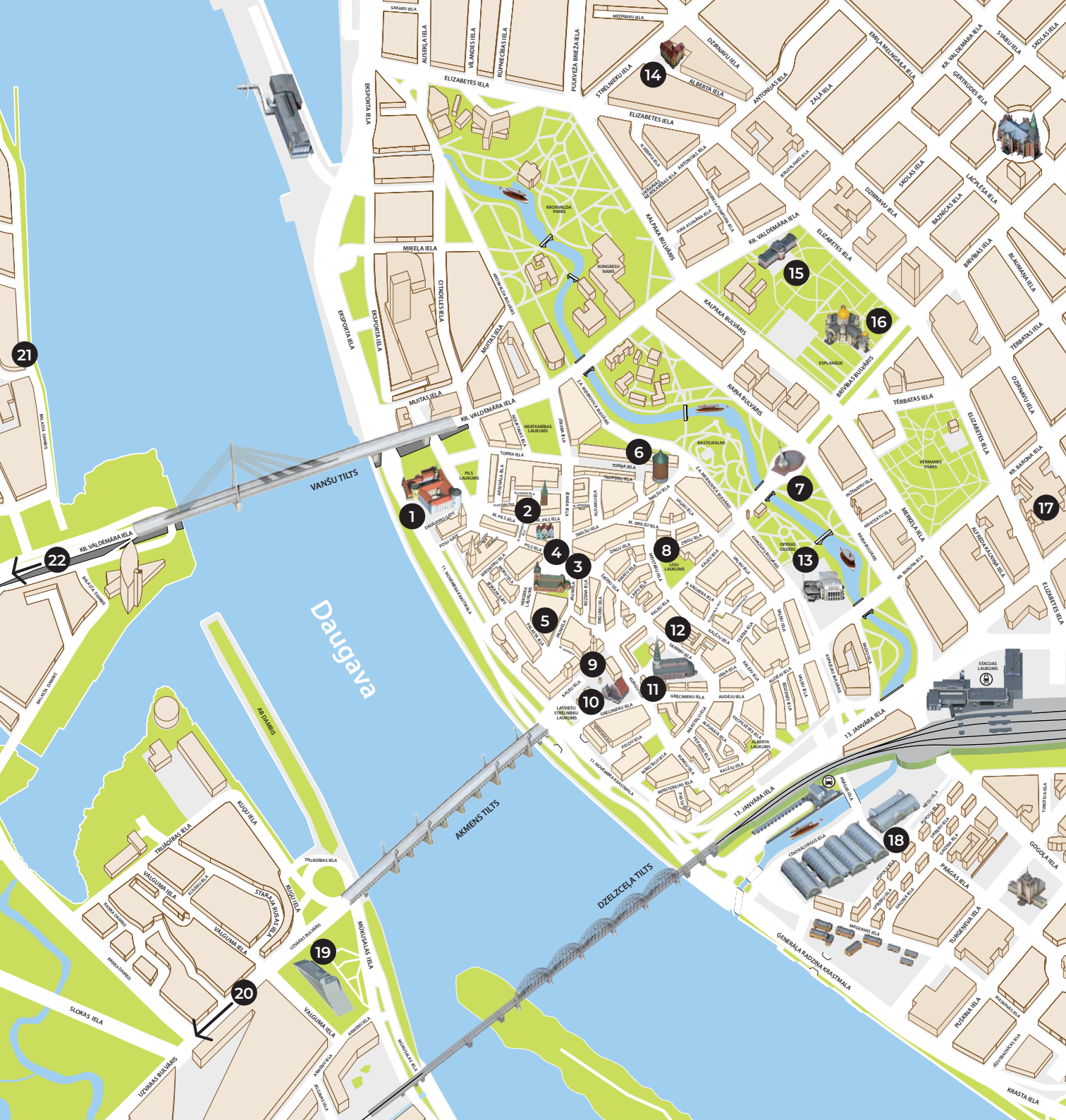
Raeväljak on olnud sajandeid Riia peamine kauplemisskoht. Teise maailmasõja ajal väljak ja selle ajaloolised hooned hävisid, kuid tänaseks on suur osa ajaloolistest hoonetest ja objektidest täielikult taastatud. Väljaku keskne hoone – Raekoda – taastati 2003. aastal ja seal tegutseb praegu Riia linnavalitsus. Väljaku keskel on Rolandi kuhu, mis sümboliseerib õiglust ja linna iseseisvust. Esimene Rolandi puukuhu püstitati Raeväljakule 15. sajandi lõpus, 1897. aastal asendati see kivikujuga ja praegu ehib väljakut selle täpne koopia. Raeväljakul asub vaatega Daugava jõele 1993. aastal asutatud Läti Okupatsioonimuseum, mis tutvustab Läti riiki, rahvast ja maad erinevate võimude okupatsiooni ajal aastatel 1940–1991.

10 — Mustpeade maja

 Rātslaukums 7

Mustpeade maja ehitati 1334. aastal Riia erinevate ühiskondlike organisatsioonide koostumispagiks ning oli tol ajal linna luksuslikum ja mainekaim hoone. Mustpeade ühendusest, kuhu kuulusid noored vallalised kaupmehed, kullaspadajad ja laevakaptenid, sai selle maja rentnik 15. sajandi lõpus. Teise maailmasõja ajal hoone hävis ning 1999. aastal ehitati see uuesti üles, taastades hoone endise luksuslikkuse. Hoone külastajatel on praegu võimalik minna rännakule läbi sajandite ning teha tutvust hoone arhitektuuriliselt unika fassaadi, taastatud saalide ja peosaalide ning säilinud ajalooliste keldritega.

11 — Püha Peetri kirik

📍 Reformācijas laukums 1

Püha Peetri kirikut on kirjalikes allikates esmakordselt mainitud 1209. aastal. 15. sajandil laiendati kirikut oluliselt ning see omandas selgelt eristuva gooti ilme. Riia üheks sümboliks on kiriku teravatipuline barokkstiilis torn, mis on sajandite jooksul korduvalt kannatada saanud, seda eriti pikselöökidest – Peetri kiriku torni on pikne lõõnud kokku 6 korda. Peetri kiriku torn oli kuni Teise maailmasõjani Euroopa kõrgeim puidust torn. Teise maailmasõja ajal kirik põles, mistõttu tuli torn uuesti ehitada. 1973. aastal, mil lõppesid viimased ümberehitustööd, paigaldati kiriku torni lift, mis viib külastajad vaateplatvormile, kust avaneb imeline vaade vanalinna punastele katustele ja Daugava jõe le.

12 — Konvendi hoov

Konvendi hoov asub linna vanimas osas. Selles kohas asus algselt Mõõgavendade ordu loss, mis ehitati 13. sajandil ja mis sama sajandi lõpus hävis. Konvendi hoovi nimi pärineb 14. sajandil siin asunud Püha Vaimu konvendist. Tänapäeval asub Konvendi hoovis Riia Portselanimuuseum, kus saab tutvuda Riia portselanitootmise ajaloo. Skärņu tänava pool asub Dekoratiivkunsti ja disaini muuseum. Muuseumi ekspositsioon kajastab Läti juhtivate dekoratiiv- ja disainikunstnike loomingut.

13 — Läti Rahvusooper

📍 Aspazijas bulvāris 3

Linnakanali kõrval asub ooperimaja, Läti muusika- ja kultuurielu uhkus. Hoone ehitati 1863. aastal Riia Saksa Linnateatrina. Muljetavaldav ehitis peegeldab Euroopa traditsioonilist ettekujutust teatrihoonest kui kunstitemplist 19. sajandi esimesel poolel. Ooperisaalis on suurepärane akustika, mis võimaldab kohapeal nautida maailmatasemel ooperi- ja balletietendusi ning erinevaid kontserte. Läti Rahvusooper ja -ballet hoiab au sees klassikalise ja romantilise ooperi ja balleti traditsioonilisi väärtusi, ehkki ka kaasaegses väljendusvormis etendused ei ole siin võõrad.

14 — Juugendstiil

📍 Alberta, Elizabetes iela

20. sajandi algul Euroopasse jõudnud uus kunstistiil oli Riias eriti laialt ja värvikalt levinud. Ajavahemikku 1898–1915 võib Riias nimetada juugendlikuks perioodiks. Juugendstiili areng Riias langes kokku enneolematu majanduse õitsenguga linna ajaloos. Juugendstiili õitsenguajal ehitati juugendstiilis umbes kolmandik Riia kesklinna hoonetest, muutes nii linna peamiseks juugendi vaatamisväärsuste sihtkohaks Euroopas. Paljud kõige ilmekamad hooned asuvad Elizabetes ja Alberta tänava piirkonnas, aga pilku ülespoole heites leiab juugendstiilis hooned ka mitmel pool Riia kesklinnas. Läti tuntuimad juugendstiili arhitektid olid Konstantins Pēkšēns, Mihails Eizenšteins, Eizēns Laube.

15 — Lāti Rahvuslik Kunstimuuseum

📍 Jaņa Rozentāla laukums 1

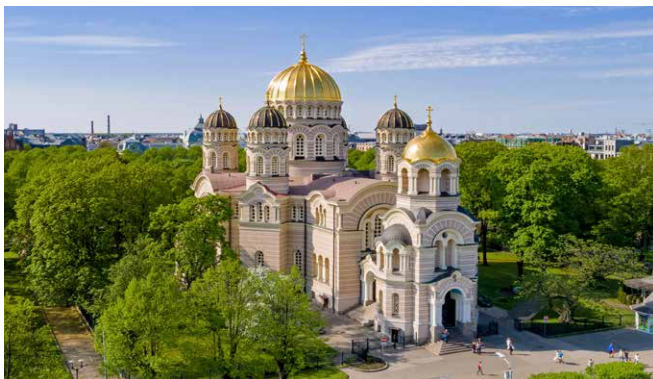
Muuseumihoone on ehitatud 1905. aastal ja see on esimene spetsiaalselt kunstimuuseumi tarbeks ehitatud hoone Baltikumis. Muuseumi ekspositsioon annab olulise sissevaate Lāti kunstiajalukku 18. sajandi keskpaigast tänapäevani, kajastades eriti laialt kunsti arengut 20. sajandil. Muuseumi hoidlas on enam kui 52 000 maalikunstniku ja skulptori tööd Lātist, Baltimaadest ja Venemaalt. 2016. aastal toimus hoone ulatuslik restaureerimine ja maa-aluse juurdeehituse väljaehitamine. Praegu tegutseb muuseum ka kultuuri- ja hariduskeskusena, kus toimuvad regulaarsed kunstinäitused, haridustegevused ja kultuuriüritused.

17 — Bergi Basaar

📍 Elizabetesē tēnavaļ K. Barona ja Marijase tēnava vahel

Elegantne Bergi Basaar on ajalooliselt olnud hoonetekompleksi ja jalakāijate tēnavatēga kaubatēnav, mille rajas 1887.–1900. aastatel ārimees Kristaps Bergs. Lūhikese ājaga sai piirkonnast arvestatav osa linnast tānu mitmetēle uuendustēle nagu linna esimēne kūtusepump ning esimēne veevārk ja kanalisatsioon. Praegu saavad Bergi Basaari kūlastajad ostēlda vāikestes moebutiikides, kūlastada mōnda linnaelanike lemmikrestorani ja -kohvikut vōi vōtta ette jalutuskāik mōōda linna sūdames asuvat rahuoasi.

16 — Kristuse Sündimise katedraal

📍 Brīvības bulvāris 23

Kristuse Sündimise katedraal on Riia suurim ōigeusu pūhakoda. Katedraali interjōōr on vāga luksuslik ja kōrge kunstivāārtusega, seinu kaunistavad Būtsantsi stiilis vanakristlike ornamentidega freskod. Katedraal elas Nōukogude āja ūle planetaariumi ja kohvikuna ning pūhិតseti uuesti 2000. aastal, mil kirikust sai taas ikooniline sakraalehitis, kus toimuvad regulaarselt ōigeusu jumalateenistused.

18 — Riia Keskurg

Riia Keskurg on ūks Euroopa suurimaid ja vanimaid turge. Kahest ajaloolisest tsepeliiniangaarist loodi viis toiduturu vajadustēle vastavat paviljoni Alates 1930. aastast, mil turg oli valmis kūlastajaid vastu vōtma, vōisid riialased uhkustada tollal Euroopa moodsaima ja suurima turuga. Tānapāēval on Riia Keskurg āārmiselt vārvikas koht, mis on lābi ēegade olnud hinnatud nii linnakodanike kui ka turistide seas. Turu erilise atmosfāāri loob kohalike tootjate lai kaubavalik, endisaēgne aura ning maitse- ja heliabukett, mis rōōmustab iga turukūlastajat.

Foto: Reinis Hofmanis

19 — Lāti Rahvusraamatukogu

📍 Mūkusalas iela 3

Vanalinnas vastas Daugava vasakul kaldal kõrgub Lāti Rahvusraamatukogu (LNB) uus hoone, mis on üks Lāti suurejoonelisemaid kultuuri- ja teadusehitisi. Hoone kuju sisaldab metafoore ja viiteid tähenduslikule lāti rahvajutule "Kuldhobune", kujutades klaasmäge või sümboolset valguse lossi. Rahvusraamatukogu külastajatel on võimalus külastada erinevaid temaatilisi lugemissaale, mis pakuvad raamatuid, perioodikat, heli- ja videosalvestisi ning haruldusi. Klassikalise raamatukogu funktsioonid on ühendatud kaasaegse kultuuri- ja teabekeskuse tegevusega, korraldatakse konverentse, festivale ning erinevaid temaatilisi näitusi.

20 — Āgenskalns turg

📍 Nometņu iela 64

Alates 1898. aastast avatud Āgenskalns turg on naabruskonna suurim ja vanim turg, millel on riikliku kultuurimälestise staatus. Aastatel 2018–2022 toimusid turu ajaloolises paviljonis ulatuslikud renoveerimistööd, mille käigus säilitati hoone ajalooline iseloom ja taastati interjööril algne majesteetlikkus. Renoveeritud paviljoni esimesel korrusel pakuvad talunikud ja väiketootjad ostjatele värsked köögivilju, marju, puuvilju, piimatooteid, liha ning palju muid maitsevaid ja omanäolisi tooteid. Hoone teisel korrusel saab aga turuhõngus einedada ja jooke nautida.

21 — Ķīpsala

Ķīpsala asub Zunda kanali ja Daugava jõe vahel, saar on ligi 200 ha suur, 2,7 km pikk ja 500 m lai. Ajalooliselt oli saare elanike tegevus seotud peamiselt mere ja Daugava jõega. Siin elas Žanis Lipke, kes päästis Teise maailmasõja ajal kümnete inimeste elud. Žanis Lipke memoriaal (Mazais Balasta dambis 8) on peidetud Ķīpsala kitsastele tänavatele, sümboolselt rekonstrueeritud keskkonda, kus varjasid end päästetud juudid. Askeetlik puitehtis meenutab kaldale tõmmatud ja kummuli pööratud paati – justkui paat oleks oma ülesande täitnud.

22 — Kalnciems kvartals

📍 Kalnciema
iela 35, 37

Võluv Kalnciems kvartals asub Pardaugas. Kalnciema ja Melnsila tänava ristumiskohas asuv kvartali renoveeritud puithoonetekompleks on 19. sajandi Lääne-Euroopa hilisklassitsismi stiilis puitharhitektuuripärand. Kvartali puithoonete taaselustamine algas 2001. aastal ja renoveerimine sai alguse eraalgatusena. Praegu on kõigil võimalik tutvuda viie renoveeritud puithoonega, mis ümbritsevad väikese õunaaia hoovi, aga ka nautida kunstinäitust galeriis või veeta rahulik pärastlõuna veinikohvikus. Kalnciems kvartalis toimub laupäeviti iganädalaselt turg, regulaarselt toimuvad kunstinäitused, üritused peredele ja lastele, seminarid ning suviti vabaõhukontserdid.

www.LiveRiga.com

